

① Karakteristisk ekvation är

$$\frac{dy}{dx} = 2xy^2$$

Lösning som separabel ODE:

$$\int \frac{dy}{y^2} = \int 2x dx$$

$$-\frac{1}{y} = x^2 + C \Leftrightarrow x^2 + \frac{1}{y} = C$$

Lämpligt variabelbyte är

$$s = x^2 + \frac{1}{y}$$

$$t = x$$

då de karakteristiska kurvarna är motsvarar

$s = \text{konstant}$,

Notera att $(x, y) \mapsto (s, t)$ är invertierbar för $y > 0$.

Kedjeregeln:

$$u'_x = 2x u'_s + 1 \cdot u'_t$$

$$u'_y = -\frac{1}{y^2} u'_s + 0$$

PDEn blir:

$$(2x u'_s + u'_t) + 2xy^2 \left(-\frac{1}{y^2} u'_s\right) = x^3 y^2$$

$$u'_t = x^3 y^2 = t^3 \frac{1}{(s-t^2)^2}$$

$$u(s, t) = \int t^2 \frac{t}{(s-t^2)^2} dt = t^2 \frac{\frac{1}{2}}{s-t^2} - \int \frac{t}{s-t^2} dt$$

$$= \frac{1}{2} \frac{t^2}{s-t^2} + \frac{1}{2} \ln(s-t^2) + C(s)$$

↑ godtycklig funktion.

$$u(x, y) = \frac{1}{2} x^2 y - \frac{1}{2} \ln y + C\left(x^2 + \frac{1}{y}\right)$$

C bestäms genom att sätta $x=0$:

$$0 = u(0, y) = -\frac{1}{2} \ln y + C\left(\frac{1}{y}\right), \quad \forall y > 0$$

$$\therefore C(s) = -\frac{1}{2} \ln s, \quad \forall s > 0$$

Svar: $u(x, y) = \frac{1}{2} x^2 y - \frac{1}{2} \ln(x^2 y + 1)$

↑ förenkling!

(2) (a) $H^1(D) := \{u \in L_2(D) ; u_{x_i} \in L_2(D), i=1, \dots, n\}$ (2)
 där $u_{x_i} = \frac{\partial u}{\partial x_i}$ är distributionsderivatan, som vi kräver är en funktion

$$u_{x_i} \in L_2(D) := \{(\text{Lebesguemätbar}) f: D \rightarrow \mathbb{R} ; \int_D |f(x)|^2 dx < \infty\}$$

Normen $\|u\|_{H^1}$ ges av en skalärprodukt

$$\|u\|_{H^1} = \sqrt{\langle u, u \rangle_{H^1}} \quad \text{där}$$

$$\langle u, v \rangle_{H^1} := \int_D (\langle \nabla u, \nabla v \rangle + uv) dx.$$

P.g.a detta och att $H^1(D)$ är fullständigt i bemärkelsen att varje Cauchy-följd konvergerar mot en gränsv funktion i $H^1(D)$ säger vi att $H^1(D)$ är ett Hilbertrum.

(b) Antag u löser variationsproblemet (V).

Green $\Rightarrow$

$$(*) \int_D f \varphi dx = \int_{\partial D} \frac{\partial u}{\partial n} \cdot \varphi ds + \int_D (-\Delta u + u) \varphi dx, \quad \forall \varphi \in H^1(D).$$

Välj först $\varphi \in C_0^\infty(D)$ som konvergerar svagt
 $\hookrightarrow 0$ på $\partial D!$

mot Diracdeltaet δ_{x_0} , givet $x_0 \in D$.

Detta visar

$$f(x) = \int_D f \delta_{x_0} dx = 0 + \int_D (-\Delta u + u) \delta_{x_0} dx = -\Delta u(x_0) + u(x_0)$$

Da $-\Delta u + u = f$ identiskt i D ger (*):

$$\int_{\partial D} \frac{\partial u}{\partial n} \cdot \varphi ds = 0, \quad \forall \varphi \in H^1(D).$$

P.s.s. genom att ta $\varphi \rightarrow \delta_{y_0}$, $y_0 \in \partial D$, följer

att detta att $\frac{\partial u}{\partial n} = 0$ identiskt på ∂D .

$\therefore$ Randvärdesproblemet blir:

$$\begin{cases} -\Delta u + u = f & \text{i } D \\ \frac{\partial u}{\partial n} = 0 & \text{på } \partial D \end{cases}$$

Omvänt, om u löser randvärdesproblemet ser (3)

Green:

$$\begin{aligned} \int_D (\langle \nabla u, \nabla \varphi \rangle + u \varphi) dx &= \int_{\partial D} \frac{\partial u}{\partial n} \cdot \varphi ds + \int_D (-\Delta u + u) \varphi dx \\ &= 0 + \int_D f \varphi dx, \text{ si } u \text{ löser d\AA (V)}. \end{aligned}$$

(c) Neumanns randvillkor är naturligt då det inte förekommer i definitionen av funktionsrummet $H^1(D)$ för (V).

(3) (a) Enligt d'Alembert formel:

$$\begin{aligned} u(t, 0) &= \frac{1}{2} (u(0, t) + u(0, -t)) + \frac{1}{2} \int_{-t}^t u_t'(0, s) ds \\ &= 0 + \frac{1}{2} \int_{-t}^t (1-s^2) ds \\ &= \int_0^t (1-s^2) ds = t - \frac{t^3}{3} \quad \text{om } t < 1 \end{aligned}$$

Om $t > 1$:

$$u(t, 0) = \frac{1}{2} \int_{-1}^1 u_t'(0, s) ds = 1 - \frac{1}{3} = \frac{2}{3} \quad \text{konstant.}$$

(b) Vår lösningsformel är nu

$$\begin{aligned} u(t, 0) &= \frac{1}{2\pi} \frac{\partial}{\partial t} \iint_{|x| < t} \frac{u(0, x)}{\sqrt{t^2 - |x|^2}} dx + \frac{1}{2\pi} \iint_{|x| < t} \frac{u_t'(0, x)}{\sqrt{t^2 - |x|^2}} dx \\ &= 0 + \frac{1}{2\pi} \int_0^t \frac{1-r^2}{\sqrt{t^2-r^2}} 2\pi r dr \\ &= \left[(1-r^2)(-1)\sqrt{t^2-r^2} \right]_0^t - \int_0^t 2r \sqrt{t^2-r^2} dr \\ &= t + \left[\frac{2}{3} (t^2-r^2)^{3/2} \right]_0^t = t - \frac{2}{3} t^3 \quad \text{om } t < 1 \end{aligned}$$

Om $t > 1$:

$$\begin{aligned} u(t, 0) &= \left[-(1-r^2)\sqrt{t^2-r^2} + \frac{2}{3} (t^2-r^2)^{3/2} \right]_0^1 \\ &= t + \frac{2}{3} (t^2-1)^{3/2} - \frac{2}{3} t^3 \end{aligned}$$

$$\text{Notera: } \frac{2}{3} (t^2-1)^{3/2} = \frac{2t^3}{3} \left(1 - \frac{1}{t^2}\right)^{3/2} = \frac{2t^3}{3} - t + O\left(\frac{1}{t}\right) \text{ d\AA } t \rightarrow \infty.$$

(c) Poissons formel ger:

$$u(t, 0) = \frac{1}{4\pi} \frac{\partial}{\partial t} \iint_{|x|=t} u(0, x) dS + \frac{1}{4\pi t} \iint_{|x|=t} u'_t(0, x) dS$$

$$= 0 + (1-t^2) \quad \text{om } t < 1,$$

dä $u'_t(0, x)$ är konstant på sfären $|x|=t$.

Om $t > 1$ ser vi direkt att $u(t, 0) = 0$

Svar: (a) $u(t, 0) = \begin{cases} t - t^3/3, & t < 1 \\ 2/3, & t \geq 1 \end{cases}$

(b) $u(t, 0) = \begin{cases} t - \frac{2}{3}t^3, & t < 1 \\ t - \frac{2}{3}t^3 + \frac{2}{3}(t^2-1)^{3/2}, & t \geq 1 \end{cases}$

(c) $u(t, 0) = \begin{cases} 1-t^2, & t < 1 \\ 0, & t \geq 1. \end{cases}$

(4) (a) $C_0^\infty(\mathbb{R}) = \{ \text{godtyckligt många gånger deriverbara } \varphi: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \text{ sådana att } \varphi(x) = 0 \text{ för } |x| > R \text{ för något } R < \infty \}$.

$D'(\mathbb{R}) = \{ \text{linjära funktionaler } u: C_0^\infty(\mathbb{R}) \rightarrow \mathbb{R} \text{ som är kontinuerliga} \}$

↪ i betydelsen att $u[\varphi_n] \rightarrow u[\varphi]$

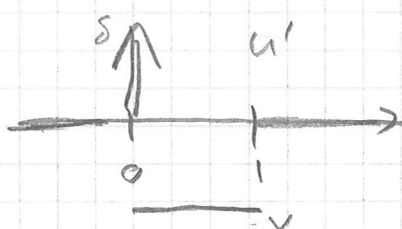
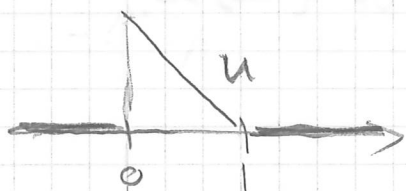
om alla deriveter av $\varphi_n - \varphi \rightarrow 0$ likformigt och φ_n, φ alla är $= 0$ då $|x| > R$ för något $R < \infty$.

(b) Per definition av u' :

$$u'[\varphi] = -u[\varphi'] = -\int_0^1 (1-x)\varphi'(x) dx = -[(1-x)\varphi(x)]_0^1 + \int_0^1 (-1)\varphi(x) dx = \varphi(0) - \int_0^1 \varphi(x) dx$$

Detta visar att

$u' = \delta + v$, där v är funktionen $v(x) = \begin{cases} -1, & 0 < x < 1 \\ 0, & \text{för övrigt.} \end{cases}$

(c) För fix $\varphi \in C_0^\infty(\mathbb{R})$: ⑤

$$\begin{aligned} \int n^3 \sin(nx) \varphi(x) dx &= - \int (-n^2 \cos nx) \varphi'(x) dx \\ &= - \int (n \sin nx) \varphi''(x) dx = \int (-\cos nx) \varphi^{(3)}(x) dx \\ &= \int \frac{1}{n} \sin(nx) \varphi^{(4)}(x) dx \end{aligned}$$

efter 4 partiella integrationer, så

$$\left| \int n^3 \sin(nx) \varphi dx \right| \leq \frac{1}{n} \underbrace{\int |\varphi^{(4)}(x)| dx}_{< \infty} \rightarrow 0, \text{ då } n \rightarrow \infty$$

Svar: (b) $u' = \delta + v$, $v = \begin{cases} -1, & 0 < x < 1 \\ 0, & \text{på } \mathbb{R} \end{cases}$

(c) $n^3 \sin(nx) \rightarrow 0$ svegt

⑤ (a) Laplaces fundamentallösning för $\mathbb{R}^2$ är:

$$\Phi(x, y) = \frac{1}{2\pi} \ln \sqrt{x^2 + y^2}$$

Fixera $(x_0, y_0) \in D$, dvs $y_0 > 0$.

Vi söker Greensfunktion

$$G = \Phi(x - x_0, y - y_0) + g_{x_0, y_0}(x, y), \text{ där } \Delta g_{x_0, y_0} = 0 \text{ i } D \text{ och } G = 0 \text{ på } \partial D$$

Genom spegling, ansätt

$$g_{x_0, y_0}(x, y) = c \cdot \Phi(x - x_0, y + y_0)$$

Uppenbarligen är $\Delta g_{x_0, y_0} = 0$

i D , välj konstanten c s.s.

$$\Phi(x - x_0, -y_0) + c \Phi(x - x_0, y_0) = 0$$

för alla $x \in \mathbb{R}$.

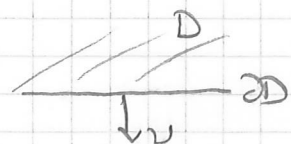
Det är klart att $c = -1$ duger, så

$$G = \frac{1}{4\pi} \ln((x - x_0)^2 + (y - y_0)^2) - \frac{1}{4\pi} \ln((x - x_0)^2 + (y + y_0)^2)$$

(b) Greens andra formel:

$$\int_{\partial D} \left(u \frac{\partial G}{\partial n} - \underbrace{G \frac{\partial u}{\partial n}}_{=0} \right) ds = \int_D \left(u \underbrace{(\Delta G)}_{=\delta_{x_0, y_0}} - \underbrace{\Delta u \cdot G}_{=0} \right) dx$$

$$\Rightarrow u(x_0, y_0) = \int_{\partial D} u \left(-\frac{\partial G}{\partial n} \right) dx$$

$$= -\frac{1}{2\pi} \int_1^5 \left(\frac{y-y_0}{(x-x_0)^2+(y-y_0)^2} - \frac{y+y_0}{(x-x_0)^2+(y+y_0)^2} \right) \Big|_{y=0} u(x,0) dx \quad (6)$$

$$= \frac{1}{\pi} \int_1^5 \frac{y_0}{(x-x_0)^2+y_0^2} dx$$

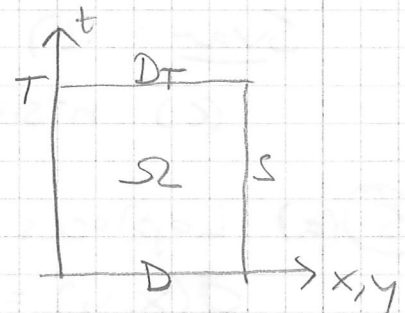
$$= \frac{1}{\pi} \left[\arctan \frac{x-x_0}{y_0} \right]_1^5 = \frac{1}{\pi} \left(\arctan \frac{5-x_0}{y_0} - \arctan \frac{1-x_0}{y_0} \right)$$

Svar: (a) $G_1 = \frac{1}{4\pi} \ln \frac{(x-x_0)^2+(y-y_0)^2}{(x-x_0)^2+(y+y_0)^2}$

(b) $u(x,y) = \frac{1}{\pi} \left(\arctan \frac{5-x}{y} - \arctan \frac{1-x}{y} \right)$

(6) (c) Sats: Om $u \in C^2(\bar{\Omega})$

på $\bar{\Omega} = \Omega \cup \partial\Omega = D \cup S \cup D_T$

och $u'_t = \Delta u$ på Ω , så antar u ett maxvärde på D (start data) eller på ∂S (vänddata).

Beris: Tag $\varepsilon > 0$ och betrakta hjälpfunktionen

$$v(t,x) = u(t,x) - \varepsilon \cdot t$$

v har maxpunkter för v i det inre Ω och bland slutdata

D_T vet vi att:

$$v'_t \geq 0 \quad \text{och} \quad \Delta v \leq 0$$

$$\Rightarrow u'_t = \Delta u \quad \text{motsträda.}$$

$$v'_t + \varepsilon \geq \varepsilon \quad \Delta v \leq 0$$

v 's maxpunkter måste alltså ligga på D eller S .

För u drar vi slutsatsen:

$$\max_{\bar{\Omega}} u \leq \max_{\bar{\Omega}} v + \varepsilon \cdot T \leq \max_{D \cup S} v + \varepsilon T$$

$$\leq \max_{D \cup S} u + \varepsilon T$$

Låter vi $\varepsilon \rightarrow 0$ följer slutsatsen.

(b) $v_1 = -u$ löser $v_1'_{t} = \Delta v_1$ och $v_1 \leq 0$ på $S \cup D$
 $\Rightarrow u(t, x, y) = -v_1(t, x, y) \geq 0$ i Ω . (7)

$v_2 = u - e^{-2t} \sin x \sin y$ löser $v_2'_{t} = \Delta v_2$ och
 $v_2 \leq 0$ på $S \cup D$

$\Rightarrow u(t, x, y) \leq e^{-2t} \sin x \sin y$ i Ω .

Detta gäller för alla $T > 0$, vilket visar uppskattningen.

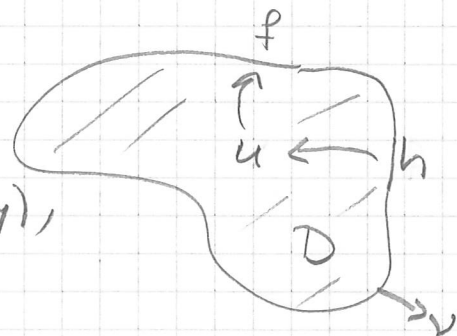
(7) (a) Givet $h: D \rightarrow \mathbb{R}$ är

$$u(x) := \frac{1}{2\pi} \int_{\partial D} h(y) \frac{\partial}{\partial \nu(y)} \ln|y-x| ds(y),$$

$x \in D$,

dubbelskiktspotentiellen i D .

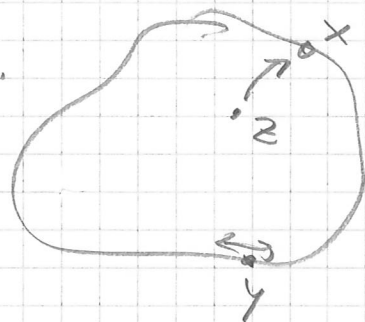
(Definitionen i DC innefattar ett minustecken.)

(b) För $x \in \partial D$ är

$$\lim_{\substack{z \rightarrow x \\ z \in D}} u(z) = \frac{1}{2} h(x) + \frac{1}{2\pi} \int_{\partial D} h(y) \frac{\partial}{\partial \nu(y)} \ln|y-x| ds(y)$$

Se föreläsningsteckningar/boken.

(c) Orsatt densitet h är

$\Delta u = 0$ i D genom derivering
 under integraltecknet.

Givet Dirichlet datum f löser vi
 integralekvationen

$$\frac{1}{2} h(x) + \frac{1}{2\pi} \int_{\partial D} h(y) \frac{\partial}{\partial \nu(y)} \ln|y-x| ds(y) = f(x), \quad x \in \partial D,$$

för h . Dubbelskiktspotentiellen u i D är
 detta h , är Dirichletproblemets lösning enl. (b).

